VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 148 — Vol. LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, jouluk. 23 p. — Saturday, Dec. 23, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1917—1967

1867 1967

Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Huomattavia muutoksia rikoslakiin

Kokeet "vaikutuksen alaisuudessa ajosta" tulevat pakollisiksi – "makuuhuonesäädöksiä" lievennetään – arpajaisille ja aborteille enemmän tilaa

Ottawa. — Hallitus esitti torstaina alahuoneen istunnolle suurisuuntaisia muutosehdotuksia Canadan rikoslakeihin.

Tämä lakiehdotus, jos se tulee hyväksytyksi, kuten sen uskotaan tulevan, antaa yksilölle lisää oikeuksia yksityiselämässä, seksikysymyksissä ja abortien teossa; se omaksuu liberaalisemman asenteen uhkapelin nähden ja julistaa, että yhteiskunnan edut on yksilöoikeuksien yläpuolella sellaisissa asioissa kuin auton ajossa väkijuomien vaikutuksen alaisuudessa ja aseiden hallussapidossa.

Tämä 72 sivua ja 104 klaussia käsittävä lakiluonnos käsiteltiin torstaina ensimmäisessä lukemisessa. Toisessa lukemisessa — jonka yhteydessä se hyväksyttään periaatteessa, lakiehdotus käsitellään vasta parlamentin joululoman jälkeen.

Tässä lakiluonnoksessa ehdotetaan mm. seuraavaa:

Homoseksualismi kahden suostuvan aikuisen kesken tulee yksityispaikassa lailliseksi. Nykyään rikoslain perusteella voidaan homoseksualismista antaa korkeintaan 14 vuoden vankilatuomio. Muutosehdotus jättää rikoslain ulkopuolelle myös miehen ja naisen, tai minkä tahansa kahden henkilön yksityiselämässä harjoittamat seksualitoimenpiteet — mikäli kumpikin osapuoli on 21 vuotta täyttänyt ja osallistuu tekoon vapaaehtoisesti.

Kuten oikeusministeri Pierre Trudeau asian esitti sanomalehtien edustajille: "Valtiolla ei ole mitään tekemistä valtakunnan makuuhuoneissa.

Nämä vapautukset eivät ole voimassa silloin jos paikalla on joku kolmas henkilö tai jos se tapahtuu "yleiseksi paikaksi" katsotussa paikassa.

Abortteja voidaan tehdä silloin jos raskaudentila vaarantaa naisen elämää tai terveyttä. Abortti on tehtävä lääkärin toimesta ja sairaalan terapauttisen aborttikomitean täytyy antaa myöntävän lausunnon abortin tarpeellisuudesta.

Nykyisen rikoslain mukaan abortti voidaan suorittaa vain äidin hengen pelastamistarkoituksessa. Nyt lisätään abortin oikeuttajaksi myös terveyskysymys ja "terveydellä" tarkoitetaan tässä tapauksessa niin fyysistä kuin henkistäkin terveyttä.

Hengityskoe (breathalyzer test) tulee pakolliseksi auton ajureille joita epäillään ajosta väkijuomien vaikutusvallassa. Tästä kokesta kieltäytyminen tulee rikokseksi ja siitä voidaan antaa sama tuomio kuin annetaan auton ajosta väkijuomien vaikutuksen alaisuudessa. Ensimmäinen kerta määrätään nyt, että auton ajuri on väkijuomien vaikutuksen alaisena silloin jos hänen veressään on -0.1 prosenttia alkoholia. Käytännöllisesti katsoen tämä tarkoittaa keskikokoisen miehen kohdalta sitä että hänet luokitellaan kokeen perusteella väkijuomien vaikutuksen alaisena auton ajajaksi, jos hän on nauttinut noin kuusi yhden unssin ryyppyä tai 4 pulloa olutta tunnin kuluessa tai 8 unssia ryyppyä kahden tunnin kuluessa.

Arpajaisia laillistetaan siinä tapauksessa, jos niitä järjestää liittoja maakuntahallitukset, tai hallitukset lupakirjalla toimivat kirkolliset tai hyväntekeväisyysjärjestöt, maatalousnäyttelyt tai muut yleisiä huvipaikkoja ylläpitävät henkilöt.

Tämän perusteella voi Ottawa tai maakuntahallitukset järjestää "sweepstake" arpajaisia, jos ne niin haluavat. Lain arpajaisluokitukseen sältyy bingo ja muut tällaiset pienet voitosta järjestettävät pelit.

Oikeuslaitoksille tulee valtuudet estää lehdet ja muut uutisten välittäjät antamasta tietoja alustavien kuulustelujen todistajalausunnoista, ellei henkilöä ole syytteestä vapautettu, tai jos hänen määrätään vastaamaan syytöksestä, kunnes oikeusjuttu on päättynyt.

Kiusaavat puhelinsoitot tulevat laittomiksi. Tähän mennessä on määritelty laittomiksi vain säädyttömät puhelinsoitot.

Rikoslain muutosehdotuksissa määritellään ampuma-aseiden tehokkaampi kontrolli. Vissinlaiset aseet tulevat kielletyiksi sisältyen niihin haulikot ja kiväärit, joiden piiput on lyhennetty 20 tuumaa lyhyemmiksi ja kiellettyjä ovat myös äänenvaimentajat. Joitakin ampuma-aseita rajoitetaan, sisältyen niihin taskuaseet ja täysautomaatit. Kun henkilö tuomitaan rikoksesta mihin liittyy ampuma-ase, oikeus voi kieltää häneltä oikeuden ampuma-aseen hallussapitoon viideksi vuodeksi tuomionsa päättymisen jälkeen. Alle 14-vuotiaat lapset kielletään saamasta ampuma-aseita ja ammuksia ja erikoisluvat on saatava 14—17-vuotiaille nuorille.

Turvallisuussyistä määritellään uudet tiukat kontrollit Canadan passeille.

Henkilö, joka on kahdesti tuomittu rakuudesta eläimiä kohtaan, voidaan kieltää omistamasta eläimiä kahteen vuoteen. Tämä tulee sakko- tai vankilatuomion lisäksi.

Leirit valmiina Yhdysvalloissa

Ruotsalaisen Aftonbladetin New Yorkin kirjeenvaihtaja kertoo, että Yhdysvalloissa on kaksitoista suurta keskitysleiriä valmiusasemassa.

Viime vuosien aikana ovat taantumukselliset kongressiedustajat ilmaisseet kaikkiaan 24 kertaa mielipiteensä siitä, että leirit olisi välittömästi otettava käyttöön sodanvastustajien pidätyspaikkoina.

Tieto leirien olemassa olosta tuli laajempaan julkisuuteen Charles C. Allenin julkaistua niistä yksityiskohtaisilla tiedoilla varustetun kirjan. Leireissä on jo nyt pidätettyjä.

Eräs 8,000:lle henkilölle tarkoitettu leiri sijaitsee Allenwoodissa, Pennsylvanian osavaltiossa. Tällä hetkellä siellä on 280 henkilöä. Toinen sijaitsee El Rinossa, Oklahoman valtiossa. Se on 1,500:n hengen leiri ja siellä on nyt 954 ihmistä. Kolmas leiri on Flowersissa Arizonan osavaltiossa. Viimeksimainitussa 3,500:n ihmisen leirissä on nyt jo 380 henkeä.

Muidenkin leirien rakennustyöt ovat päättymässä. Nämä sijaitsevat Alaskassa, Alabamassa, Pohjois-Karolinassa, Arizonassa, Washingtonissa ja Länsi-Virginiassa.

Suurin osa niistä on peräisin toisen maailmansodan ajalta, jolloin niissä säilytettiin USA:ssa asuvia japanilaisia. Teljetäkseen jonkun henkilön leiriin USA:n viranomaiset voivat käyttää McCarran-lakia vuodelta 1950. Sen mukaan poliisi voi oikeudenkäyntijärjestystä noudattamatta pidättää jokaisen, jonka se haluaa nimetä "mahdolliseksi sabotaashin tekijäksi tai vakoilijaksi". Heihin luetaan kaikki ne, joita USA:ssa nimitetään kommunisteiksi.

MEDICAREN SAANTI RIIPPUU SIITÄ KENESTÄ TULEE LIBERAALIJOHTAJA

Liberaalien puoluepäivät uuden johtajan valitsemiseksi ovat maan pääkaupungissa, Ottawassa, huhtikuun 3-6 pnä

Ottawa. — "Medicaren" — Kansallisen sairaushuollon — kohtalo riippuu siitä, kuka valitaan liberaalipuolueen uudeksi johtajaksi?

Pääministeri Pearson ja hänen hallituksensa ovat antaneet sitoumuksensa siitä, että parlamentin hyväksymä kansallinen sairaushuoltolaki astuu voimaan heinäkuun 1 päivänä 1968.

Mutta vissit maakuntahallitukset, suuret vakuutusyhtiöt ja muut oikeistopiirit ovat painostaneet kovasti siihen suuntaan, että liittohallitus lykkäisi uudelleen tämän lain voimaansaattamisen — tällä kertaa inflaatiovastaisen ohjelman nimissä.

Tältä pohjalta katsoen on arveltu, että Pearsonin seuraaja, joka valitaan Ottawassa huhtikuun 3—6 päivinä pidettävillä puoluepäivillä, saa käsiteltäväkseen tämän "kuuman perunan".

Yhtenä huomattuna johtajakokelaana oleva raha-asiain ministeri Mitchel Sharp yritti miltei vänkäpellillä hyväksymään saada hallituskumppaninsa hyväksymään kansallisen sairaushuoltolain käytäntöönpanon lykkäämisen.

Vastoin yleisesti tunnettuja tietoja mr. Sharp sanoi, että kansallinen sairaushuolto tulee ensimmäisenä vuonna maksamaan $1 miljardin.

Hän ei saanut kuitenkaan tahtoaan läpi sillä lain kannattajat eivät antaneet peloitella itseään. Silloin julistettiin "että laki on laki" ja sillä siisti.

Nähtäväksi kuitenkin jää minkälaisen kannan uusi puoluejohtaja ja hänen hallituksensa tästä asiasta omaksuu.

Avioerolaki on nyt senaatissa

Ottawa. — Hallituksen esittämä avioerolakiehdotus esitettiin keskiviikkona senaatin käsiteltäväksi, mutta senaatti ei tule lopullisesti hyväksymään sitä ennen kuin vasta joulun jälkeen.

Senaattori Arthur Roebuck, joka lakiehdotuksen esitti, sanoi sitä Canadan tärkeimmäksi lakiuudistukseksi 100 vuoden ajalta. Hän myönsi, että lakiehdotuksessa on joitakin heikkouksia, mutta palautti mieleen oikeusministeri Pierre Trudeaun lausunnon, että siihen voidaan myöhemmin tehdä vielä muutoksia.

Paljon syytöksiä torontolaisille autojen ajureille

Toronto. — Pistokokeita suorittaneet poliisit nostivat syytöksen täällä keskiviikkona joka neljättä pysäytetyn auton, kuorma-auton ja muun ajokin ajuria vastaan.

Kaikkiaan poliisit pidättivät tarkastettavakseen 820 ajokkia ja nostivat tarkastuksen perusteella 276 syytöstä. Yhtä miestä syytetään vaarallisesta ajosta ja kolmea muuta ajosta väkijuomien vaikutuksen alaisena. Yksi mies joutui kiinni auton ajosta aikana jolloin hänen ajokorttinsa on toistaiseksi otettu pois.

Majuri Dahomeyn voimamieheksi

Cotonou. — Dahomeyn vt. hallitus nimitti keskiviikkona armeijan majurin, Maurice Kouandeten, valtion päämieheksi ja hallituksen päämieheksi, sekä puolustus-, tiedonantto- ja ulkoministeriksi.

Majuri Kouandete johti sunnuntaista vallankaappausta minkä perusteella syrjäytettiin presidentti Christophe Soglon — joka itsekin suoritti vallankaappauksen pari vuotta sitten.

Japanin johtomiehet himoavat ydinaseita

Tokio. — Valtion johtomiehet kehoittavat japanilaisia irtaantumaan perinteellisestä "ydinase-allergiasta" (ydinase-yliherkkyydestä).

Tämä uusi asenne, joka vihjaa ydinaseiden hyväksymiseen joskus tulevaisuudessa, olisi Japanissa ollut mahdotonta muutamia vuosia sitten.

Tämä muutos ydinaseiden hyväksymisen puolesta on noussut Japanin parlamentin nykyisestä väittelystä Okinawassa olevasta Yhdysvaltain ydinase-tukiasemasta silloin kun, ja jos, tämä Kiinan merellä oleva saari annetaan Japanin hallintaan.

Japanin vasemmistopiirit vaativat, että Okinawassa olevien yhdysvaltalaissotilaiden, joita on noin 50,000, on poistuttava sieltä silloin kun, ja jos — saari luovutetaan takaisin Japanille. Mutta vissit japanilaisjohtajat haluavat ydinasetukiaseman jäämistä sinne.

Voimakas vastarinta ydinaseita vastaan perustuu Japanissa siihen kun japanilaiskaupungit Hiroshima ja Nagasaki joutuivat ensimmäiseksi vuonna 1945 atomipommituksen kohteiksi. Monet japanilaiset katsovat myös, että ydinaseiden pitäminen Japanin alueella, voi johtaa mahdollisen sodan syttyessä siihen, että Japani joutuu taas ydinasepommituksen kohteeksi.

Liberaali-demokraattisen puolueen pääsihteeri Takeo Fukuda, joka tavoittelee, jahka aika tulee, pääministeri Eisaku Saton johtajamanttelia, sanoi japanilaisille uutismiehille muutama päivä sitten, että "maan (Japanin) täytyy vapautua ydinase-allergiasta (yliherkkyydestä)".

Parlamenttipiirien sanottiin ottaneen rauhallisesti vastaan tämän lausunnon.

Apulaisulkoministeri Shijo Kurauchi sanoi äskettäisessä konservatiivipuolueen kokouksessa, että japanilaisten on vapauduttava ydinasevastaisesta inhostaan.

VIIME TIEDOT

Leningrad. — Neljä intellektuaalia, joita syytettiin maan petoksesta, tuomittiin täkäläisessä oikeuskuulustelussa aina 15 vuodeksi vankilaan.

Ottawa. — Finanssiministeri Mitchell Sharp sanoi alahuoneen istunnossa torstaina, että Canada on myynyt Yhdysvalloille $100 miljoonan arvosta kultaa tarkoituksella siten tukea Yhdysvaltain dollaria.

Quebec. — Pääministeri Daniel Johnson tiedoitti torstaina, että Quebecin lainlaatijakunnan istunto kokoontuu helmikuun 15 pnä eli 10 päivän kuluttua sen jälkeen kun Ottawassa alkaa liitto- ja maakuntahallitusten perustuslakia käsittelevä kansallinen konferenssi.

Ottawa. — Liberaalipuolue maksaa paikallisesta "civic centresta" $2,500 vuokraa päivältä huhtikuun 4-6 pn puoluekokouksesta, missä valitaan liberaaleille uusi johtaja. Vuokran lisäksi maksetaan lisäkorvaus tuoleista, pöydistä ja muista välineistä mitä noin 6,000 edustajaa tulee käyttämään.

Oakland. — Tunnettu kansanlaulujen esittäjä, Joan Baez ja hänen 54-vuotias äitinsä tuomittiin keskiviikkona 45 päiväksi vankilaan osallistumisesta joululauluja laulaneeseen sotavastaiseen mielenosoitukseen. "Tällaista se joulu on", sanoi 26-vuotias miss Baez kuultuaan, että hän joutuu viettämään joulunpyhät vankilassa. "Se on vähin mitä me voimme tehdä", hän lausui. "Ihmiset ovat taipuvaisia unhoittamaan että Rauhan Ruhtinas kuoli hirsipuussa."

Syytös 2 miestä vastaan JFK:n murhajutusta

New Orleans. — Aluesyyttäjä Jim Garrison nosti keskiviikkona syytöksen salavehkeilystä presidentti John F. Kennedyn murhaamiseksi Edgar Eugene Bradleya vastaan, joka on puolestaan vakuuttanut syyttömyyttään.

Toinen mies, jota syytetään samanlaisesta salavehkeilystä, on Clay L. Shaw, jonka lakimiehet vakuuttavat nyt, että heidän asiakkaansa ei ole koskaan kuullut Bradley-nimisestä miehestä.

Syytös Bradleyta vastaan esitettiin vajaa kaksi kuukautta ennen sitä kuin Shaw joutuu oikeuteen vastaamaan häntä vastaan nostetusta syytöksestä.

Shekkiväärentäjien liiga Montrealissa

Montreal. — Poliisit antoivat keskiviikkona lausunnon, jonka mukaan Montrealissa voi olla toimimassa ammattimainen shekkien väärentäjäliiga, jonka jäsenet julkaisevat Montrealin pankin CPR:n shekkejä.

Pankkien taholta on ilmoitettu, että viime torstaista lähtien ne ovat vastaanottaneet kaikkiaan 63 "huonoa" shekkiä. Ne on kaikki kirjoitettu $150 maksuosoituksiksi tai sitä suuremmiksi.

HAASTERYNTÄYTULOS ON NYT $9,295.75

Alin tavoite on nyt täytetty 132.80-prosenttisesti — alueitten asemat ennallaan

Lehtiemme talousaseman tukemiseksi — karhujen karkoittamiseksi kultavuottaan viettävän Vapauden sekä Liekin kimpusta — on jälleen saatu 18 lahjoitusta ja niiden ansiosta kaunis rahasumma $100.00. Suurkiitos lahjoituksista!

Tämänpäiväistä lahjoitussummaa kaunistaa tuntuvasti järjestöväen lahjoitukset: CSJ:n Nolalun osastolta tuli $20.00 lahjoitus ja Slovak Home Associationilta, Fort Williamista $10.00. Suurkiitos järjestöystävät!

Aikaisemmat lahjoitukset huomioiden tämä tarkoittaa, että Vapaus on saanut nyt päättymässä olevan haastekampanjan tuloksena syntymäpäivälahjaksi $9,295.75.

Alueittenvälisessä kovassa kilpailussa ei mitään muutosta nyt tapahtunut. Huomio kiintyy kuitenkin siihen, että haastekampanjan alin tavoite — mitä ilman lehtemme ilmestyminen ei voisi jatkua — on nyt täytetty 132.80 prosenttisesti.

Tulokset alueittain ovat seuraavat:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
KESKI-ONTARIO	$1,830.00	$2,509.55	$ 237.50	$2,747.05	150.10
LÄNSI-ONTARIO	1,500.00	1,669.00	388.00	2,057.00	137.13
POHJ.-ONTARIO	1,300.00	1,604.50	120.00	1,724.50	132.65
ETELÄ-ONTARIO	1,325.00	1,529.75	155.00	1,684.75	127.15
MAN.-SASK	55.00	54.00	13.00	67.00	121.81
BR. COLUMBIA	650.00	493.05	274.50	767.55	118.08
Quebec	250.00	133.00	44.00	177.00	70.8
Alberta	90.00	26.00	28.00	54.00	60
U. S. A.			13.90	13.90	
Suomi			3.00	3.00	
	$7,000.00	$8,018.85	$1,276.90	$9,295.75	132.80

Lahjoituksia ja uusia haasteita saapui nyt seuraavasti:

MABEL JA EINO PALM, Sarnia, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden haasterahastoon 50-vuotissyntymäpäivälahjana.

TELLE JA TYKO MÄENPÄÄ, R. R. 2, Sudbury, Ont. lahjoittavat $2.00 Vapauden hyväksi.

CSJ:n NOLALUN OSASTO lahjoittaa $20.00 Vapauden syntymäpäivärahastoon ja toivoo, että lehtemme ilmestyy elinvoimaisena tämän juhlavuoden jälkeen.

ALEX HAANPÄÄ, Worthington, Ont. vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin.

IDA JA KALLE RYTKÖNEN, Willowdale, Ont. lahjoittavat $4.00 Vapauden kultavuoden rahastoon.

JOHN ARO, Sudbury, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

LIISA JA MATT SYRJÄLÄ, Sointula, B. C. lahjoittavat $1.00.

LEMPI JA A. SALMINEN, Toronto, Ont., lahjoittavat vielä $25.00 50-vuotiaalle Vapaudelle karhujen karkoittamiseksi lehtemme kintereiltä.

S. A. J., Worthington, Ont. lahjoittaa $10.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle.

SLOVAK HOME ASSOCIATION, Fort William, Ont. lahjoittaa $10.00 Vapauden 50-vuotisrahastoon ja samalla lähettää parhaat onnittelut 50-vuotiaalle Vapaudelle!

ELMA JA SULO NAHKALA, Port Arthur, Ont. vastaavat $2.00 Miina Wirran haasteeseen syntymäpäivälahjana Vapaudelle ja toivovat, että kaikki haastetut suorittavat kunniavelkansa.

MARTTI PELTOLA, Connaught Station, Ont. vastaa $2.00 Senja Saaren haasteeseen sekä kiittää haasteesta ja kehoittaa toisiakin myöhästyneitä tulemaan mukaan.

JACK SAARI, Dugwal, Ont. vastaa $2.00 Jussi Luhtalan haasteeseen syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle.

LAURI MARJAMÄKI, Port Arthur, Ont. vastaa $1.00 saamiinsa haasteisiin.

MARGARET PUDAS, Port Arthur, Ont., vastaa $1.00 Ida ja Lauri Ristasen haasteeseen ja toivoo, että kaikki myöhästyneet suorittavat kunniavelkansa.

VICTOR BLOOM, Sointula, B. C. lahjoittaa $7.00 syntymäpäivälahjana 50-vuotiaalle Vapaudelle ja myös Liekille.

RAAKEL NEVALA, Windsor, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapaudelle.

VAPAUDEN YSTÄVÄ, Wahnapitae, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapaudelle 50-vuotissyntymäpäivälahjana.

Tässä katsauksessa	$ 100.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	7,918.85
	8,018.85
Liekin lahjoitukset	1,276.90
Yhteensä	$9,295.75

Passien pois otto loukkaa perustuslakia

USAn vetoomusoikeus katsoo ulkoministeriön menetelleen asiassa lakivastaisesti

Washington. — Yhdysvaltain vetoomusoikeus antoi täällä keskiviikkona lausunnon, että USA:n ulkoministeriö ei voi kieltää matkailuja visseihin maihin kieltäytymällä passien antamisesta amerikkalaisille, jotka haluavat "kiellettyihin" maihin mennä.

Tämä lausunto, minkä vetoomusoikeus antoi Yalen professorin, Staughton Lyndin vetoomuksesta, tuntuu ottavan ulkoministeriöltä viimeisenkin määritelmän, jonka perusteella se on passeja tällaisissa tapauksissa kieltänyt.

Viime tammikuussa antoi USAn ylioikeus lausunnon, jonka mukaan hallitus ei voi rangaista amerikkalaisia, jotka menevät matkailukieltoon julistettuihin maihin siksi kun kongressi ei ole hyväksynyt sellaista lakia, mikä tällaisen matkailun kieltää.

Hallituksen ja mr. Lyndin lakimiehet olivat keskiviikkoisessa kuulustelussa yksimielisiä siitä, että tämä vetoomusoikeuden hyväksymä lausunto ottaa hallitukselta pois viimeisen keinon, minkä perusteella on amerikkalaisia kielletty matkustamasta Pohjois-Vietnamiin, Pohjois-Koreaan, Kiinaan, Kuubaan ja Syyriaan.

Vastavetona tälle hallituksen uskotaan painostavan entistä enemmän kongressia hyväksymään viime viikolla sille esitetyn ehdotuksen laiksi, mikä kieltäisi amerikkalaisilta oikeuden matkusta mainittuihin maihin. Hallituksen lakiehdotuksen mukaan mainituissa maissa vierailleminen tulisi — rauhan oloissa, sillä Yhdysvallat ei ole julistanut sotaa mitään maata vastaan — "rikokseksi", mistä voidaan antaa vuoden vankituomio ja $1,000 sakko.

SEKSISKANDAALIN PALJASTUS PELOITTAA

Madrid. — Seksiskandaali, ja jatkuvat puheet militaristien selavehkeilystä, on saanut Portugalin diktatuurihallituksen tavallista hermostuneemmaksi.

Portugalin hallitus on vanginnut oppositiojohtajan, Mario Soaresin; karkoittanut kansainvälisen juristien komissionin yhden jäsenen, tri Marino Porzion ja estänyt kaksi yhdysvaltalaista lehtikirjeenvaihtajaa pääsemästä maahan.

Aikaisemmin kuulusteltiin Portugalin poliisien toimesta useita Lissabonista (Portugalin pääkaupungista) toimivaa ulkomaalaista kirjeenvaihtajaa joita syytettiin Portugalille vihamielisten tietojen ulkomaille lähettämisestä.

Yli 40 vuotta vallassa ollut, 78-vuotias pääministeri Antonio de Oligiera Salazar, on uutistietojen mukaan erityisesti huolissaan seksiskandaalista, mihin kerrotaan sekaantuneen huomattavia henkilöitä liikemaailmasta ja yhteiskuntaelämästä.

Skandaalin olemassaolosta on ollut Lissabonissa tietoja useita kuukausia, mutta yksityiskohtaisempia tietoja on siitä ruvettu saamaan nyt jolloin LUAR-alkukirjaimilla tunnettava vallankumousliike on ruvennut painostamaan diktatuurihallitusta.

Lissabonista saatujen tietojen mukaan skandaali liittyy erääseen oikeusjuttuun prostituuttitapauksesta mihin sisältyy alaikäisiä tyttöjä. Poliisit hajoittivat tämän koplan kesällä 1966.

Tätä prostituutti-liigaa sanotaan johtaneen kaksi naista hienon klubin nimellä Lissabonissa.

"Asiakkaina" sanotaan olleen Portugalin ja ulkomaiden ylimystön jäseniä sekä liikemaailman ja pankkipiirien edustajia.

Viime elokuussa tuomittiin salaisen oikeuskuulustelun perusteella nämä kaksi naista kolmeksi vuodeksi vankilaan. Eräässä toisessa oikeuskuulustelussa tuomittiin eräs englantilainen liikemies, jolla on yhteyksiä tunnettuun portugalilais-laitokseen, kolmeksi vuodeksi rajoitettuun asemaan siten, että hänen tulee kaikista liikkumisistaan tiedoittaa poliiseille.

Kolmas oikeusjuttu prostituuttiliigan asiakkaita vastaan on saatujen tietojen mukaan nyt valmisteltavana.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00	USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
		Suomeen:	1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Käännös parempaan

Toisin kuin Canadan ammattiyhdistysliike, mikä on alusta pitäen melko yksimielisesti tuominnut Yhdysvaltain hyökkäyssodan pienen Vietnamin vapauttarakastavaa kansaa vastaan, Yhdysvaltain ammattiyhdistysliiton korkein johto on eräitä harvoja kunnioitettavia poikkeuksia lukuunottamatta "loistanut poissololla" valtavaksi kansanliikkeeksi kehittyneestä rauhantoiminnasta.

Arvostellen AFL-CIO:n johtajan George Meanyn sotakiihkoilua, ja kiittäen monen yhdysvaltalaiskirkon aktiivista osallistumista rauhantyöhön, eräs Yhdysvaltain suomalainen sanoi lehtemme edustajalle Torontossa viime kesänä pidetyissä suurjuhlissamme, jotta "surkea tosiasia on, että maamme kirkot osallistuvat aktiivisemmin kuin ammattiyhdistysliike rauhantoimintaan". Tämä esitettiin tarkoituksellisti yli-väheksyen Yhdysvaltain työväenliikkeen rauhantoimintaa, sillä vaikka mr Meany onkin kerännyt miltei kaikki komentosillat kontrolliinsa, hän ei ole kuitenkaan sama kuin monimiljoonainen ammattiyhdistysliike, minkä jäsenet ovat Yhdysvalloissakin toimineet rauhanasian hyväksi. Mutta "virallinen" ammattiyhdistysliike sellaisena kun äärioikeistolainen sotakiihkoilija mr Meany on saanut miltei yksinään edustaa, on valitettavasti kyllä pysynyt kauempana kuin käden ulottuman päässä rauhanliikkeestä.

Nyt on kuitenkin tapahtunut tuntuva ja hyvin näkyvä käännös parempaan. Mr Meany ja hänen liehittelijänsä eivät ole muuttuneet. Mutta kymmeniä ja satoja huomattavia ammattiyhdistysliikkeen johtomiehiä puhuu jo avoimesti sekä valtiovallan että mr Meanyn vihoja uhmaten Vietnamin sotaa vastaan ja rauhanasian puolesta.

Tässä yhteydessä kiintyy huomio viime marraskuussa Chicagossa pidettyyn ammattiyhdistysliikkeen rauhankokoukseen mikä tunnetaan "National Labor Leadership Assembly for Peace"-nimellä.

Uutistietojen mukaan mainittuun kokoukseen osallistui 523 ammattiyhdistysmiestä 50:sta kansainvälisestä ammattiyhdistysliitosta, ollen se alallaan suurin ja edustavin kokous Yhdysvaltain työväenliikkeen historiassa.

Kaksi päivää kestäneen kokouksen jälkeen tämä kansankokous julisti Vietnamin "moraalittoman" taistelun sodaksi, mikä loukkaa maamme parhaita etuja" ja selitti "ettei ole mitään oikeutusta amerikkalaispoikien kalliitten henkien uhraamiselle ja vietnamilaisten miesten, naisten ja lasten suurimittaiselle tuhoamiselle."

Monet puhujat viittasivat kokouksessa käyttämiensä puheenvuorojen yhteydessä siihen, että joitakin kunnioitettavia poikkeustapauksia lukuunottamatta, ammattiyhdistysliikkeen johtajat ovat olleet pois niiden amerikkalaisten riveistä, jotka ovat vaatineet Vietnamin sodan lopettamista, ja että vissit AFL-CIO:n johtajat lukeutuvat pahimpien sotahaukkojen joukkoon.

Mainittakoon, että tähän kokoukseen osallistuneiden johtohenkilöiden joukossa oli Patric Gorman, Amalgamated Meatcutters Unionista; presidentti Harry Bridges, International Longshoreman's and Warehousemen's Unionista; Al Hartung, IWA:n entinen presidentti; Amalgamated Clothing Workersin sihteeri-rahastonhoitaja Frank Rosenbloom; United Auto Workersin sihteeri-rahastonhoitaja Emil Mazel jne.

Kokouksesta valittiin komitea, jonka tehtävänä on jatkaa sotavastaista toimintaa erikoisesti ammattiyhdistysväen piireissä. Merkillepantavaa myös on, että tähän toiminnan komiteaan tuli valituksi Yhdysvaltain ammattiyhdistysliikettä laajalla pohjalla edustavia henkilöitä.

Puhuessaan mainitussa Chicagon kokouksessa tri Martin Luther King huomioi myös sen, että Yhdysvaltain ammattiyhdistysliikkeen johtopiirit ovat pysytelleet erossa rauhantoiminnasta mikä vaatii Vietnamin sodan lopettamista. "Tämä äänen poissa oleminen on ollut sitäkin traagisempaa", sanoi tri King, "siksi kun se voisi painaa vaa'an kielen rauhan puolelle."

Juuri tästä on kysymys. Yhdysvalloissa on paljon kunnioitettavia rauhanpuolustajia ja laajakantoista toimintaa USA:n hyökkäyssotaa vastaan Vietnamissa. Tähän rauhantoimintaan osallistuu opetustyön tekijöitä, tunnettuja taiteilijoita, tiedemiehiä ja ennenkaikkea opiskelevaa nuorisoa sekä kirkkoja ja muita piirejä. Ilolla on todettava myös se, että tämä rauhantoiminta Vietnamin sotaa vastaan on rajan eteläpuolella levinnyt laajalti ja saavuttanut tuloksia. Sen heikkoutena on kuitenkin ollut ammattiyhdistysliikkeen sivussa pysyminen. Mutta nyt näyttää tulevan käännös parempaan ja sitä tervehditään erikoisesti lämmöllä, sillä juuri työväenliike voi suuren joukkovoimansa avulla antaa erikoisen tärkeän panoksen rauhanasian hyväksi.

Virolainen sodan ihailusta

Puhuessaan viikko sitten keskiviikkona Suomen talouspoliittisista kysymyksistä, eduskunnan puhemies Johannes Virolainen antoi myös "sodan ihailijoille" hyvin ajankohtaisia neuvoja sanomalla mm.:

— Paasikivi sanoi aikoinaan, ettei pienellä kansalla voi ollakaan muuta politiikkaa kuin ulkopolitiikkaa, ja että Suomen ulkopolitiikan tärkein ja oikeastaan ainoa ongelma on suhteemme naapurimaahamme Neuvostoliittoon. Olemme sodan jälkeen päässeet näiden suhteiden kehityksessä hyviin tuloksiin, mutta kun seuraa keskustelua näistä asioista, havaitsee helposti, että ulkopoliittinen kypsyys ja harkinta on yhä valitettavan vähäistä. (Jumalalle kiitos ettei täkäläisten "sääskien ääni kuuluu" rajojen yli "taivaaseen kuulumisesta" puhumattakaan — V.) Puhutaan ja esiinnytään kuin mahtavan suurvallan edustajat, puhutaan sodista tavalla, joka naapurin on helppo tulkita väärin ja tehdään kevyesti ehdotuksia rajojen tarkistuksista vaikka tiedetään, että rajoja ei muuteta ilman sotaa.

Minua varmaan täälläkin syytetään, että tahdon herättää epäilyjä joitakin suomalaisia kohtaan. Torjun jyrkästi tällaiset ajatukset, mutta sanon selvästi Harkitkaa ennen kuin puhutte ulkopolitiikasta ja arvostelette Suomen ulkopolitiikkaa, miettikää tarkoin mitä puhutte ja miten puhutte, koska puheessanne itse herätätte hyvin helposti epäluuloja silloinkin, kun ette itse varmastkaan sitä tarkoita.

Ulkopolitiikkamme avainsana on luottamus. Luottamus on arvokkainta pääomaa siinä levottomassa maailmassa, missä Suomen kansa joutuu elämään idän ja lännen voimakenttien leikkausvyöhykkeessä, maailman mahtavimman sosialistisen valtion rajanaapurina . . . Mitä suurempi luottamus, sitä suurempi toimintavapaus; mitä vähemmän meihin luotetaan ja mitä enemmän epäillään, sitä pienempi on pienen Suomen liikkumavapaus . . ."

2800 JAROS-SAAREN VANGIN VETOOMUS

2,800 kreikkalaista poliittista vankia joita pidetään vangittuina Jarosin saarella, on lähettänyt vankilasta kirjeen, jossa vedotaan maailman yleiseen mielipiteeseen. Kirje päättyy seuraaviin esityksiin: "Pelastakaa meidät rikollisen juntan käsistä! Vaatikaa, että meidät heti vapautetaan! Tehkää kaikki vallassanne oleva demokratian ja parlamentarismin palauttamiseksi Kreikkaan!"

Kirje kokonaisuudessaan kuuluu seuraavasti:

Olemme olleet yli kuusi kuukautta karkotettuna Jarosin kalliosaarelle. On kulunut kuusi kuukautta siitä, kun diktatuuri kumosi demokratiamme ja koteihimme. Kuten Hitler sekin turvautui sotavankileirihin. Se on poikennut maahan ihmisoikeudet ja maamme perustuslain. Se on loukannut kaikkia lain ja oikeuden periaatteita.

Esittämättä syytteitä tai ottamatta huomioon muita muodollisuuksia se on aseistetun väkivallan keinoin kyynisyydellä poikennut kotien ja perheiden koskemattomuuden periaatteen ja pidättänyt monia tuhansia kansalaisia. Se on pidättänyt sairaita, vanhuksia ja naisia, se on riistänyt lapset äitien rinnoilta ja osoittanut pelonlyömille teini-ikäisille, että perheen ja kodin pyhyyttä ei tarvitse kunnioittaa, että kuka sotilas tahansa voi häpäistä onnellisen kodin ja tuhota arvokkaan henkilökohtaisen vapauden.

Ensimmäiset kauhun päivät jouduimme olemaan tilapäisiksi leireiksi muutetuilla urheilukentillä, joissa veitsi ja kivääri säännöstelivät vankien hengitystä. Tällaisella leirillä murhattiin Panagiotis Elis. Sitten meidät lastattiin kuin karja sotalaivoihin ja kuljetettiin Jaros-saarelle Jylhälle ja tuuliselle kalliosaarelle, jonka sotilasjuntta oli valinnut karkotuspaikaksemme. Täällä olemme olleet huhtikuun 26. päivästä lähtien. Luodolla kohoaa vankilarakennus, jossa aikaisemminkin on kiusattu poliittisia vankeja vuosikausia. Samaan vankiselliin on nyt sijoitettu 110—112 henkilöä. Ne, jotka eivät ole mahtuneet vankilaan tilanpuutteen takia, joutuvat viettämään päivänsä ja yönsä teltoissa ilman armoilla ainoana seuranaan käärmeet ja skorpionit.

Laiva tuo ruokaa Syroksesta ja Piraeuksesta saamme vettä. Mutta usein laiva jää tulematta. Ainoa yhteytemme omaisiin ovat ne kolme kirjettä kuukaudessa, jotka meillä on oikeus lähettää. Päivät pääksytysten saamme kuulla kovaäänisistä: "Hajottakaa kaikki puolueet. Lopettakaa politikoiminen. Luopukaa kansalaisuudesta." Tämä on sen "kansallisen" kasvatuksen sisältö, jonka kohteita olemme. Tätä ovat diktatuuriministerit Pattakos ja Totomis vaatineet meiltä vieraillessaan täällä. Tätä vaatii leirin johto turvautuessaan natsismin hengessä kaikkiin mahdollisiin rajoituksiin ja "säännöksiin" meitä vastaan.

Yli 70-vuotiaita, tuberkuloosia sairastavia, naisia ja lapsia kehotetaan allekirjoittamaan "lausunto". Jos näin tekevät, he pääsevät pois saarelta. Muutoin kuolette kaikki Jarckselle, kuten vankitoverinne Atanasopoulos, sanoi ministeri Totomis.

Tällaista on niiden 2800 elämä, jotka pidätettiin "ennakkoestävässä tarkoituksessa" kuusi kuukautta sitten.

Vetoamme teihin, maailman yleiseen mielipiteeseen, asianomaisiin YK-elimiin, USA:han, hallituksiin ja parlamentteihin kaikissa maissa, uskonnollisiin, poliittisiin, yhteiskunnallisiin ja edistyksellisiin järjestöihin. Ilmaisemme lämpimän kiitollisuutemme siitä solidaarisuudesta, jota olette osoittaneet meille. Vetoamme teihin uudelleen:

Pelastakaa meidät rikoliisen juntan käsistä! Vaatikaa, että meidät heti vapautetaan! Tehkää kaikki vallassanne oleva demokratian ja parlamentarismin palauttamiseksi Kreikkaan!

Kirjeitä

SIVISTYSTA

Eri maissa ymmärretään sivistyskin monessa eri muodossa, jotka eivät missään suhteessa vastaa vapaan maailman tavoitteita.

Raha on saatava sellaiseen käyttöön, että sillä voidaan orjuuttaa köyhälistöä aivan rajattomasti ja sen varjolla saa murhata ihmisiä mielen määrin joko kotona tai missä vaan omistava luokka katsoo sen tarpeelliseksi. Eikä sillä ole mitään väliä keitä murhataan kunhan vaan siitä on tuloja niille, jotka eivät ennestäänkään ole tulojen puutteessa.

Vaikka sanotaankin, ettei voima kuvia palvele, niin nykyaika osoittaa sen olevan kaikkea perää vaille. Täällä painavien dollarien maassa yritetään saada kaikki mahdolliset maat ja valtiot kumartamaan näitä kuvia, haluavatpa he itse sitä tai ei.

Jospa edes työläiset työskentelisivät oman ja toistensa vapauden puolesta, niin rauhan puolustajilla olisi toiveita turhan ja kaikille tavallisille ihmisille vanhingollisen sodan loppumisesta. Mutta niin kauan kun elämme pimeydessä ja omistavan luokan pelinappuloina, on meillä hyvin heikot toiveet vapaudesta.

Suurin osa ihmisistä tekee työtä omien haaveidensa kukistamiseksi. Miksi he tekevät niin? Siksi kun he elävät omistavan luokan neuvojen mukaan. Emme näe sitä eroa omien yksilöpyyteittemme välistä. Vaikka koetamme selittää omaa kantaamme ja yhteistyön hyviä etuja, niin käytännössä emme itsekään niitä noudata. Moitimme kanssaihmisiämme saamattomuudesta, kateudesta ja muusta, vaikka itse näytämmekin heille esimerkkiä.

Kirjoituksissa näemme aina sotaisen sanan "taistelu", joka pitäisi ensimmäiseksi karsia rauhallisten sanojen joukosta. Luemme lehdistä: "taisteleme rauhan puolesta . . ." Sodalla ei koskaan saa pysyvää rauhaa, vaan teemme työtä rauhan hyväksi — emme taistele. Sotaisten sanojen karsiminenkin rauhan asian yhteydessä olisi pieni askel rauhaa kohti.

— Jussi.

NATO perustaa nopean laivaston Atlantille

Bryssel. — NATOn puolustusministerit hyväksyivät viime viikolla suunnitelman pysyvän ja erittäin liikkumiskykyisen laivaston perustamiseksi Atlantille, sanoi muuan NATOn virkailija.

Tämä osasto koostuu aluksi Yhdysvaltain, Englannin, Hollannin ja Canadan laivastojen voimavaroista, mutta sitä laajennetaan myöhemmin. Laivasto, jonka nimeksi tulee Standing Naval Force, Atlantic koostuu aluksi pienestä määrästä hävittäjä-tyyppisiä aluksia.

Laivaston perustamishankkeita tehostettiin äskettäin kun Neuvostoliitto oli vahvistanut Välimeren-laivastoaan. Neuvostoliitto kehittelee parhaillaan uusia liikkumiskykyisiä osastoja, joiden vaikutus ulottuu joka puolelle maailmaa, sanoi NATOn pääsihteeri Manlio Brosio.

Taisteluja jatkuu Jemenissä

Kairo. — Kiivaat taistelut tasavaltalaisten ja kuningasmielisten välillä Jemenin pääkaupungin Sanaan ympäristössä, sanottiin Kairoon sunnuntain vastaisena yönä saapuneissa tiedotuksissa.

Arabimaiden ulkoministerikokoukseen osallistuvaa Jemenin valtuuskuntaa lähellä olevat piirit sanoivat Kairossa, että tasavaltalaiset joukot ovat heimosotureiden tukemina tehneet hyökkäyksen "palkkasotureita ja kapinallisia heimoja" vastaan. Lähteet myönsivät kuitenkin, että kuningasmieliset ovat piirittäneet osia pääkaupungista.

Lähteet sanoivat edelleeen, että kuningasmieliset ovat esittäneet jo kolmanneen kerran antautumisvaatimuksen Sanaan puolustajille. Tämä merkitsee lähteiden mukaan sitä, etteivät kuningasmieliset ole onnistuneet tunkeutumaan kaupunkiin.

Dmitri Gudkov:

Budapestin neuvottelu

Budapestissa järjestetään helmikuussa 1968 kommunistien ja työväenpuolueiden neuvotteleva kokous. Tarkoituksena on vaihtaa ajatuksia kommunististen ja työväenpuolueiden kansainvälisen neuvottelukokouksen koollekutsumisesta. Tämän tapahtuman merkitystä voidaan tuskin yliarvioida. Sitä odotetaan kaikkialla, siitä on kirjoitettu jo paljon niin kommunistisissa kuin porvarillisissakin lehdissä.

Kansainvälisen neuvottelukokouksen tärkeys ja kiireellisyys perustellaan tiedonannossa, jonka radioasemat ja uutistoimistot ovat välittäneet maailmalla. Neuvottelukokous kutsutaan koolle kommunistisen liikkeen yhtenäisyyden lujittamiseksi sekä kaikkien sosialististen ja demokraattisten voimien liittämiseksi yhteen taistelussa imperialismia vastaan, kansojen kansallisen ja yhteiskunnallisen vapautuksen sekä maailman rauhan puolesta.

Eri maiden kommunististen ja työväenpuolueiden neuvotteluilla, niin kahdenkeskeisillä kuin laajennetuillakin on aina ollut suuri kansainvälinen merkitys. Niissä laadittaan huolella harkittu ja kollektiivinen analyysi maailman tilanteesta sekä tieteellinen arvio ihmiskuntaa askarruttavista ilmiöistä. Toiseksi nämä neuvottelukokoukset ovat kehittäneet työväenliikkeen strategiaa ja taktiikkaa, sen päälinjaa kussakin historiallisessa kehitysvaiheessa ottaen samalla huomioon jokaisen puolueen itsenäisyyden ja riippumattomuuden. Tärkeimpiin ongelmiin on löydetty yhteiset ratkaisut, jotka muodostavat maailman vallankumousliikkeen yhtenäisyyden ja keskinäisen solidaarisuuden perustan. Näin on ollut kymmenen viime vuoden aikana, jolloin kommunististen ja työväenpuolueiden vuosina 1957 ja 1960 pidetyt kansainväliset neuvottelukokoukset antoivat todellisuuspohjaisen arvion tapahtumista ja tärkeimmistä ilmiöistä.

Mitkä seikat vaativat nyt analyysia ja arviota? Tähän voimme löytää vastauksen NKP:n keskuskomitean pääsihteeri Leonid Brezhnevin Lokakuun vallankumouksen 50-vuotispäivän yhteydessä tekemästä selonteosta. Saksan sosialistisen yhtenäisyyspuolueen keskuskomitean täysistunnossa hiljattain hyväksytyssä päätöslauselmassa puhutaan myös siitä uudesta, tärkeästä ja tutkimattomasta, mitä on ilmennyt maailmassa viime aikoina. Tämä uusi liittyy siihen, että maailman vallankumouksellisen päävoiman muodostavissa sosialistisissa maissa on viime aikoina noussut esille uusia tärkeitä kehitysongelmia.

Kehittyneiden kapitalistimaiden kommunistiset ja työväenpuolueet käyvät ankarissa olosuhteissa taistelua kapitalismin valtiomonopolista herruutta vastaan. Monien, Aasian, Afrikan ja latinalaisen Amerikan kansojen edessä on heikosti tutkittuja, monimutkaisia ongelmia niiden itsenäisen kansallisen kehityksen tiellä kohti yhteiskunnallista edistystä. Tieteellistekninen vallankumous vaikuttaa olennaisesti sosialismin ja kapitalismin väliseen taisteluun ja kilpailuun.

Keskeisimmällä sijalla ovat sellaiset kysymykset, jotka liittyvät välittömästi sotaisan imperialismin toimintaan, kuten Vietnamin barbaariseen sotaan, Kreikan fasistiseen vallankaappaukseen sekä Israelin lähi-idässä suorittamaan aggressioon. Vietnamin kansan sankarillinen taistelu koskee myös imperialismin vastaisen taistelun yleisiä ongelmia sekä sosialistisen vallankumouksen ongelmia nykypäivän kansainvälisessä tilanteessa.

Yhtenäisen maailmanrintaman luominen imperialismia vastaan on kaikkien edistyksellisten, sosialististen ja demokraattisten voimien päivänpolttavin ja elintärkein kysymys. Tähän tehtävään tulee ehdottomasti kiintymään työväenluokan puolueiden päähuomio tulevissa neuvottelukokouksissa.

MERKKIPÄIVÄ BONNISSA

Bonnissa on merkkipäivä: kristillis-demokraateista ja sosialidemokraateista koostuva suuren koalition hallitus on toiminut vuoden. Merkkipäivää vietetään kaikessa hiljaisuudessa. Sanomalehtien sävy liikkuu mollissa.

Suuren koalition kuherruskuukausi oli täynnä kauniita sanoja uudesta idänpolitiikasta, jonka oli määrä normalisoida suhteet Euroopan sosialistisiin maihin. Nämä puheet herättivät Länsi-Saksan joissakin kansalaispiireissä toiveita Länsi-Saksan ulkopoliittisen linjan muuttumisesta Kuvitelmat eivät kestäneet kauan. Bonnin hallituksen poliittinen linja oli ennallaan. Sillä ei ole mitään tekemistä kansainvälisen jännityksen lieventäisen ja Euroopan turvallisuuden lujittamisen kanssa. Kiesingerin hallitus on pitänyt edeltäjänsä asemat kysymyksessä Euroopan nykyisten rajojen tunnustamisesta. Suuren koalition hallitus kieltäytyi tunnustamasta kahden Saksan valtion olemassaoloa, suvereenia Saksan demokraattista tasavaltaa.

Euroopan sosialistiset maat ovat suhtautuneet Bonnin "uuteen" idänpolitiikkaan sen ansaitsemalla tavalla, ts. poliittisena vahingontekoyrityksenä sosialistisia maita vastaan. Kiesingerin hallituksen idänpolitiikka on antanut aiheen länsisaksalaiselle toimittajalle Teo Sommerille verrata Die Zeit-lehden palstoilla suurta koalitiota jalkapallojoukkueeseen, joka alituiseen hyökkäilee kohti vastustajan maalia, mutta ei vain saa palloa läpi. Eräät länsisaksalaiset lehdet toteavat, että yritykset eristää DDR muista sosialistisista maista päättyivät täyteen epäonnistumiseen. Tänä kautena DDR solmi useiden Euroopan maiden kanssa bilateraaliset sopimukset ystävyydestä, yhteistyöstä ja keskinäisestä avunannosta. Naapurimaiden DDRn Puolan ja Tshekkoslovakian sopimukset saivat Länsi-Saksan lehdistössä nimen "rautainen kolmio".

Mutta vaikka suuri koalitio ei ole ottanut askeltakaan realiteettien tunnustamisen suuntaan, on äärioikeisto nyt Länsi-Saksassa kukassaan. Uusnatsilaisella kansallisdemokraattisella puolueella on jo edustus kuusilla maapäivillä kymmenestä. Äsket täin Hannoverissa pidetyssä puolueen edustajakokouksessa päätettiin aloittaa laajat valmistelut "marssille Bonniin". Uusnatsit laskevat saavansa seuraavissa vaaleissa liittopäiville 40—50 jäsenisen ryhmänsä.

Uusnatsilaisuuden nousu voidaan panna suuren koalition tiliin. Kiesinger väittää äärioikeiston marssivan esiin, jos Länsi-Saksassa luovuttaisiin kostonhenkisestä suuntauksesta. Yleisen mielipiteen tutkimukset osoittavat kuitenkin muuta: lähes kaksi kolmannesta väestöstä kannattaa liittokansleri Kiesingerin suoria neuvotteluja DDRn hallituksen kanssa. Mielenkiintoinen on Sebastian Hafnerin Sternin sivuilla äskettäin tekemä ehdotus, että suuren koalition hallitus toimeenpanisi kansanäänestyksen DDRn tunnustamiskysymyksestä.

Kahden suuren poliittisen puolueen hallitusyhteistyö on johtanut siihen, että parlamentaarisen demokratian koneisto on tosiasiallisesti lakannut toimimasta Bonnin valtiossa. Taantumuksellisen porvarillisen puolueen linjan omaksunut sosialidemokraattinen puolue on muuttunut sen lisäkkeeksi. Kiesinger ilmoittikin äskettäin, että hallituksen liikkeellepanevana ja ohjaavana voimana ovat kristillisdemokraatit. Sosiali demokraattien johdon ja Kiesingerin—Straussin puolueen yhteistyö on mennyt niin pitkälle, että oikeistolaiset ja uusnatsilaiset voimat pitävät poikkeuslakien hyväksymistä liittopäivillä jo päätettynä asiana. Nämä lait mitätöisivät Bonnin valtion nykyisen perustuslain ja korvaisivat sen äärioikeiston diktatuurilla.

Tämä kaikki on puolestaan johtanut edistyksellisten voimien aktivoitumiseen Länsi-Saksassa. Huomiota ansaitsee muutama päivä sitten syntynyt uusi "Demokraattisen vasemmiston puolue". Sen perustavaan kokoukseen Stuttgartissa osallistui lähes tuhat ihmistä. Siellä hyväksytty asiakirja esittää vaihtoehdon suuren koalition hallituksen nykyiselle poliittiselle suuntaukselle. Se lähtee vallitsevien realiteettien tunnustamisesta ja kannattaa Länsi-Saksan rauhallista ja demokraattista kehitystä.

— Dmitri Gudkov.

Uusi kantosiipialus

Moskova. — Neuvostoliitossa on suunniteltu uusi matkustajakantosiipialus Taifun, joka kykenee kulkemaan kovassakin merenkäynnissä. Alusta ruvetaan käyttämään liikenteessä vuonna 1969.

Alus on varustettu kahdella 1,700 hevosvoiman tehoisella kaasuturbiinimoottorilla ja se kykenee kulkemaan jopa 5 boforin tuulessa 43 solmun nopeudella. Alus kykenee kuljettamaan 90 matkustajaa, jotka eivät tule kärsimään merisairaudesta, koska erikoisvalmisteiset kantosiivet nostaavt aluksen pinnan yläpuolelle, niin että matkustajat eivät tunne aluksen heilumista eivätkä aaltojen lyöntejä.

PÄIVÄN PAKINA

HYVIÄ JOULUMUISTOJA

Meillä kaikilla on sekä hyviä, että ikäviä joulumuistoja. Mutta inhimillisestä sopeutumiskyvystä kaiketi johtuu se, että muistelemme pääasiassa niitä "hyviä jouluja.

Ja siltä varalta, jos joku luulee, että nykyinen kaupallinen markkinahenki on tappanut ihmisestä hyveen idutkin, ja että pelkkä pahuus rehoittaa kun konsanaan "viimeisen villityksen päivinä", allekirjoittanut pyytää esittää kaksi paikallista tosikertomusta inhimillisistä hyveistä ja todellisesta "jouluilosta".

Alkakaamme eräästä paikallisesta "kahvibaarista", missä jouduimme yllättävään keskusteluun aivan ventovieraan, vähän keskiiän ylittäneen naisen kanssa.

Huomio kiintyy siihen, että naisella oli useita ilmeisesti joululahjoiksi ostettuja paketteja. Siinä kahvia juodessa hän pyyteli anteeksi, kun paketit vievät niin suurta tilaa.

Vastauksena kysymykseen "joululahjojako?" hän vastasi hymyillen "kyllä — kuudelle lapselle . . . mutta vähällä oli etteivät lapset jääneet ilman lahjoja tänä vuonna."

"Olipa onni, että ei niin ikävästi käynyt, mutta mitä sitten tapahtui?" kyselimme me puolestamme, ja tässä on lyhennetty mutta todenmukainen selitys tämän äidin "jouluostosmatkasta".

Käytyäni useissa liikkeissä katsomassa tavarain laatuja ja hintoja poikkesin erääseen kahvilaan (hän mainitsi nimenkin), join kupin kahvia, soitin aikuiselle tytölleni, joka halvauksen takia liikkuu vain rullatuolin varassa. Taisin jättää siinä käsilaukkuni tuolille.

Sitten menin erääseen suureen vaatetavarakauppaan (hän mainitsi senkin liikkeen nimen, mutta jääköön sekin mainitsematta) ostin jokaiselle lapselleni jotain sopivaa — sellaista vaatimatonta tavaraa, mitä työttömyysavustuksen varassa elävä perhe voi ostaa: alusvaatteita, sukkia, paitoja, leninkejä, ja mitä kukin lapsista kipeimmin tarvitsee.

Mutta kun avasin kukkaroni havaitsin kauhukseni, että kaikki rahani — noin puolitoistasataa dollaria, sisältyen siihen lasten kolmen kuukauden aikana lastenhoitopalkkiostaan säästämät varat — olivat kadonneet. Käsilaukussa ei ollut enää "pikkurahan kukkaroa" missä rahani oli. En vieläkään osaa sanoa miten se oli kadonnut.

Jouduin epätoivon valtaan, itkin ja sanoin että en voikaan ostaa näitä joululahjoja, sillä rahani ovat menneet.

En osannut lähteä liikkeestä minnekään, enkä olisi voinutkaan mennä, sillä niin järkyttynyt olin. Huomaamatta jäi myös se, että liikkeen kauppa-apulaistytöt rupesivat keskuudestaan keräämään minulle rahaa, ja tiedätkö mitä: he keräsivät niin paljon, että sain maksetuksi yli $30 maksavat jouluostokseni ja minulle jäi vielä rahaa kuutisenkymmentä dollaria.

En olisi ikinä tällaista uskonut. En koskaan voi niille hyville ihmisille palkita sitä kun he pienistä palkoistaan lahjoittivat niin paljon minua auttaakseen, sanoi nainen ja puhkesi nyyhkyttämään.

Sanottakoon, että nainen ei ollut Sudburyn asukas eikä liioin suomalainen, vaan läheisen maaseutupaikan asukas.

Ja vaikka emme haluakaan ko. liikkeen nimeä mainita, niin sanottakoon kuitenkin, että sen myyjät ovat alansa unionin jäseniä.

Se siitä. Mutta hyvään alkuun päästyämme sopii kaiketi kertoa toisestakin samansuuntaisesta tapauksesta:

Muutama päivä sitten oli lehdessämme pieni uutistieto, että Sofia Pöntiö oli "löytänyt huomattavan summan rahaa", että se oli annettu Sudburyn poliisilaitokselle, ja että jos joku tietää tämäntapaisesta rahan kadottamisesta, niin asiasta voi kääntyä joko poliisilaitoksen tai Sofia Pöntiön puoleen.

Nyt voidaan "salat" paljastaa. Se oli miehen lompakko missä oli yli $160.00 rahaa sekä erinäisiä "arvopapereita" ja vain yksi Ottawan osoite.

Toissapäivänä Sofia Pöntiö sai Sudburysta lähetetyn kauniin kirjeen, missä nuori mies kertoo käyneensä viikonlopulla Ottawassa ja saaneensa siellä tiedon, että lompakko on löydetty, ja että sen saa omistaja periä. Hän kertoi olevansa nyt Stobie kaivoksessa työssä, yrittävänsä säästää rahaa niin paljon, että voi mennä ensi syksynä yliopistoon. Lähettäen pienen löytöpalkkion, mies sanoo toivovansa että löytäjä — Sofia Pöntiö — "saisi joskus myös tilaisuuden olla ylpeä ihmiskumppaneistaan" tarkoittaen, että mrs. Pöntiökin tapaisi yhtä hyvän ja rehellisen ihmisen kuin hän itsekin on.

Kuka vielä rohkenee epäillä nykyajan ihmisten hyveitä jo korkeata moraalitasoa?

Ja siunatuksi lopuksi: Kuinka monta ihmistä tuli näiden tapausten johdosta jouluksi onnelliseksi?

Kaksiko?

Tietenkin ne kaksi jotka saivat "nauttia" toisten hyvyydestä — Mutta sydämestään iloitsevat myös ne ihmiset, jotka huomaavaisuudellaan, rehellisyydellään ja auttavaisuudellaan voivat "jouluiloa" näille kahdelle antaa.

Jouluterveisin. — Känsäkoura.

Urheilua

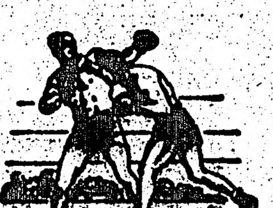

GRENOBLEN LADUT SUOSIVAT HYVÄÄ MÄENLASKIJATYYPPIÄ

Grenoblen talviolympialaisten järjestelytyöt ovat edenneet niin pitkälle, että lähes kaikki on valmista jo kaksi kuukautta ennen kisojen alkamista, kertoi Grenoblen Suomen joukkueen johtaja kenraaliluutnantti Ali Koskimaa. Vielä on kuitenkin joitakin kohtia, jotka eivät ole lopullisesti kunnossaan.

— Grenoble on vain vuoden 1968 talvikisojen yleisnimi, sillä kilpailupaikat ja olympiakylät sijaitsevat varsin laajalla alueella. Itse Grenoblessa järjestetään luistelut ja jääkiekko. Pohjoismaiset hiihtolajit sekä 70 metrin mäkikilpailu ovat ylhäällä Vercorsin vuorostossa Autransin kylän alueella, jonne maantiematka Grenoblesta tulee noin 35 km. Puolivälissä on Vercorsin rinteeseen rakennettu suurmäki Saint-Nixierissa. Päinvastaiseen suuntaan noustaan Grenoblesta Chamrousseen, joka on alppihiihtojen keskuksena. Kelkkailulajit taas viedään läpi kahdella kaukana toisistaan olevalla kisapaikalla, Alpe d'Huezissa ja Villard-de-Lansissa. Kisapaikkojen suurimmat etäisyydet ovat n. 90 km.

Autransin kilpaladut osoittautuivat esikisoissa osin suorastaan vaarallisiksi. Suksirikkojen määrä oli huomattavan suuri, eivätkä kilpailijat välttyneet pahoilta kumoonajoilta. Kansainvälisen hiihtoliiton (FIS) asiantuntijain ohjeiden mukaan latuja on nyt muutettu. Uudet latusuunnat tarkastettiin ja hyväksyttiin. Siitä huolimatta ladut ovat sellaisia, että vain hyvän laskutaidon omaavat kilpailijat pitävät voiton avainta hallussaan, sanoi Koskimaa.

— Kisoja varten on Autransiin rakennettu kerrostaloja ja matalia parakkityylisiä rakennuksia. Ruotsi ja Itä-Saksa ovat varanneet paikat tuonlaisesta parakista lähinnä siitä syystä, että ne ovat sivussa itse kylästä. Me olemme varanneet hiihtojoukkueellemme 3-kerroksisesta talosta puolitoista kerrosta. Urheilijat ja joukkueen huolto majoitetaan siten, että kuhunkin kahden huoneen ja keittiön huoneistoon sijoitetaan viisi henkilöä.

NÄKKILEIVÄT MUKAAN

— Järjestäjät ovat ilmoittaneet, että Autransissa on kolme erilaista keittiötä tyydyttämässä osanottajien ruokatottumuksia. Pohjoismainen keittiö on yhdistetty saksalaiseen keittiöön, jonka ruokalistat laaditaan ruotsalaisen kokin antaman me nun mukaan. Tähän olemme tyytyväisiä, mutta oma näkkileipäannos otetaan perinteisesti matkaeväiksi. Mustaa leipää eivät muonittajat myöskään tunne lainkaan.

— Suomalaiselle urheilijalle on sekä ennen kilapiluja että heti niiden päätyttyä sauna hyvin tärkeä yksityiskohta. Käydessäni tutustumassa tilanteeseen olivat ranskalaiset isännät sauna-asiassa kiusaantuneen näköisiä, levittivät käsiään ja totesivat, että "aina ne suomalaiset sen saunan kanssa". Koskimaa muisteli. He ovat tehneet oman ratkaisunsa, jota on pidettävä välttävänä. Autransissa, joka on pohjoismaisten hiihtolajien tapahtumapaikka ja Suomen kannalta tärkeä keskus, on olympiakylässä varattu erään rakennuksen alakertaan tilaa saunoja varten. Saunat ovat noin neljän neliömetrin suuruisia matalahkoja koppeja, joihin sopii kiukaan lisäksi 2-3 kylpijää kerrallaan. Pesutilat suihku ja pukuhuoneet ovat erikseen. Autransiin saadaan kaikkiaan seitsemän saunakomeroa. Grenobleen ei järjestäjillä ollut tarkoitus tehdä yhtään saunaa, mutta useiden neuvottelujen jälkeen sinne rakennetaan muutama samanlainen pienoissauna.

Nancy kymmenen parhaan joukossa Neuvostoliitossa

Moskova. — Neuvostoliiton uutistoimisto TASSin suorittaman tutkimuksen perusteella canadalainen mestarihiihtäjä, Nancy Greene Rosslandista, B.C.:sta, on maailman kymmenen parhaan naisurheilijan joukossa.

Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Aasiassa suoritettu tutkimus nimesi maailman parhaaksi naisurheilijaksi tänä vuonna 15-vuotiaan ME-uimarin Debbie Meyerin, Sacramentosta, Kaliforniasta.

Miss Green oli 29 pisteen tuloksella kahdeksannella tilalla yhdessä saman tuloksen saaneen yhdysvaltalaisen veden neidon, Catie Ballin kanssa.

Miss Meyer, jonka nimissä on 400, 800 ja 1,500 metrin vapaauinnin maailmanennätykset, sai 113 pistettä mahdollisesta 130:sta.

Toiseksi tuli länsi-saksalainen kuulantyöntäjä Liesel Westerman.

Väärentäjille vaikeuksia

Mexico. — Mexicon kesäolympiakisojen järjestäjät ovat suunnitelleet uuden lippujen jakomenetelmän, jotta mustan pörssin kauppa mahdollisimman tehokkaasti eliminoituisi. Järjestelytoimikunta ilmoitti, että lippuja haluavien ulkomaisten henkilöiden on tehtävä tilaus 4. tammikuuta jälkeen. Tilaajalle lähetetään tämän jälkeen todistus, jonka hän voi vaihtaa lippuun saavuttuaan Mexicoon.

Tämä varsin työläis menetelmä estää väärennettyjen lippujen myyntiä maailmalla.

Jokaisena kilpailupäivänä on yhteensä noin 320,000 lippua myytävänä eri kilpailupaikoilla, ja näistä varataan 60,000 ulkomaisille vieraille. Hotellihuoneitten tilaus on tehtävä 31 toukokuuta mennessä ja tämän jälkeen lähetetyt tilaukset tutkitaan tarkoin, jotta ulkomaisia vieraita ei saapuisi kisakaupunkiin ilman majapaikkaa.

Kesäolympiakisat pidetään 12—27 lokakuuta.

NYT ON ILMESTYNYT

TASKUKALENTERI 1968

Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoinen tietojen kirja

Hinta 75c
(Ynnä 4c myyntiveroa, ainoastaan Ontariossa)

Vapaus Publishing Company Limited
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA

Kerttu Saarenheimo:

TULENKANTAJAT

303 SIVUA — HINTA SID. $5.95

Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla — Runsas kuvitus

Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on ryhmän kehityksen kolmivaiheJaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin elämään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kaukovuorillemia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämänriemua, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.

Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten keskinäinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kailas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tutkimus käsittelee useita muita aikakauden nuoria kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikkoja.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

TURVALLISUUSONGELMAA EI RATKAISTA YDINASEILLA

Max Jakobson esitti Suomen kannan YK:ssa

Suomen pysyvä suurlähettiläs Max Jakobson esitti keskiviikkona YK:n yleiskokouksen poliittisessa komiteassa aseidenriisuntaa käsittelevän puheenvuoron, jonka yhteydessä hän käsitteli myös äskettäin valmistunutta YK:n pääsihteerin raporttia ydinaseiden mahdollisen käytön vaikutuksia ja niistä poliittisista ja taloudellisista seurauksista, joita ydinaseiden hankkimisella ja kehittämisellä on. Raportin on laatinut 12-jäseninen asiantuntijaryhmä, joka edustaa tarkempia poliittisia ja taloudellisia alueita.

Hän totesi Suomen valtuuskunnan ymmärtävän sen pettymyksen, joka yleiskokouksessa vallitsee Geneven ydinsulkusopimusneuvotteluiden jatkuvasti pitkittyessä ilman näkyviä tuloksia. Myönteinen ja merkittävä puoli tilanteessa on kuitenkin se, että molemmat johtavat ydinvallat vakavasti pyrkivät saamaan sulkusopimusluonnoksen täydelliseksi.

Suurlähettiläs Jakobson huomautti useiden ydinaseettomien maiden esittäneen huolestumisensa sen johdosta, että sulkusopimuksen solmiminen voisi viedä niiltä erään turvallisuuspoliittisen vaihtoehdon antamatta mitään tilalle. Suomen hallituksen kanta on toinen, totesi puhuja, palauttaen mieleen presidentti Kekkosen v. 1963 esittämän ajatuksen Pohjolan ydinaseettoman vyöhykkeen luomisesta. Tämän idean eräänä lähtökohtana oli, että pieni maa ei ydinaseita hankkimalla lisäisi omaa turvallisuuttaan, vaan päin vastoin asettuisi uusille vaaroille alttiiksi. Suurlähettiläs Jakobson totesi pääsihteerin asiantuntijaraportin antavan tukea tälle käsitykselle. Saattaa olla niin, huomautetaan raportissa, että maa ottaessaan ydinaseita alueelleen asettautuu ydinasehyökkäysten suoranaiseksi kohteeksi.

Suomen hallitus yhtyy täysin siihen raportin toteamukseen, että turvallisuusongelmaa ei ole ratkaistavissa ydinaseilla, vaan ainoastaan kansainvälisillä sopimuksilla ydinaseiden leviämisen estämiseksi, ydinasekokeiden lopettamiseksi ja ydinaseettomien vyöhykkeiden luomiseksi.

Lopettamalla ydinaseomistuksen leviämisen ydinsulkusopimus lisäisi kaikkien kansakuntien turvallisuutta, puhuja korosti, mutta on vaikea kuvitella, että ydinaseettomuuteen sitoutuville valtioille voitaisiin yleisin kansainvälisin sitoumuksin antaa nimenomaiset turvallisuustakeet ydinaseiden käyttöä vastaan. Kysymys turvallisuustakeista on, vaikkakin luonteeltaan psykologinen, kuitenkin reaalinen poliittinen tekijä, totesi suurlähettiläs Jakobson, jota olisi tutkittava lähinnä alueellisella pohjalla.

Tekokuun kärkikappale löytyi Leppävirralla

Helsinki. — Ilmeisesti Neuvostoliittolaisen tekokuun kärkikappaleeseen kuulunut Leppävirran Paukarlahdesta löydetty noin kymmenen kilon painoinen metallikappale ehti olla kuopiolaisen päivälehden toimitalon ikkunassa vain muutamia tunteja, ennen kuin viranomaiset hakivat sen talteen. Kappale lähetettiin sotilaskoneella edelleen tutkittavaksi.

Kappaleen löysi metsätyömies Eino Halonen. Kysymyksessä oli toinen talteen otettu maahan syöksynyt neuvostoliittolaisen satelliitin osa. Yksi on pudonnut aiemmin Yhdysvaltoihin keskilänteen, josta sen löysi muuan maanviljelijä. Lisäksi yksi on pudonnut valtamereen.

— Metallikappale on lähetetty asianomaiseen paikkaan tutkittavaksi. Leppävirran piirin nimismies on lisäksi määrätty toimittamaan tutkimuksia löytöpaikalle. Se on tarkoin paikallistettava, kertoi apulaispoliisitarkastaja Erkki Vahronen.

— Tekokuun kärkiosan kappale löytyi metsästä ja sen yläpuolelta olivat puiden oksat katkeilleet. Pinnassa oli kuumenemisen aiheuttamia jälkiä ja lumi metallin alla oli sulanut ja sitten jäätynyt. Löydetty esine on valmistettu kahdesta, osittain kolmesta päällekkäin olevasta metallilevystä ja päällimmäisen levyn pinta on poimutettu.

Koko maassa havaittiin viime lauantaina taivaalla outoja valoilmiöitä, joiden sanottiin olevan peräisin ilmakehään joutuneesta ja tehtävänsä suorittaneesta tekokuusta.

TEORIA SATELIITISTA VAHVISTUI

Paukarlahdesta-Kuopion lähistöltä tehty löytö vahvistaa teorian siitä, että viime lauantaina kaikkialla Suomessa ja myös laajalti muissa pohjoismaissa tehtyjen valoilmiöhavaintojen aiheuttajana oli tuhoutuva tekokuu. Kappaleen suuri koko — se painaa arviolta noin kymmenen kiloa — viittaa siihen, että kysymyksessä on todella täytynyt olla varsin suuri tekokuu. Tämä on edellytys sille, että sen materiaalia pääsee tuhoutumatta putoamaan maahan saakka, kertoi ins. Pertti Jotuni.

Ehdottoman tarkkoja tietoja sateliitin alkuperästä ei voida näin pinnallisen tarkastelun perusteella antaa, mutta kaikki merkit viittaavat siihen, että kysymyksessä on neuvostoliittolainen, todennäköisesti Kosmos-sarjan jälkipuoliskoon kuuluva tekokuu. Tämä voidaan päätellä alkuperämaan osalta epäsuorasti sen nojalla, että satelliitin pintarakenne, sen uraisuus, rakenteen monikerroksisuus viittaavat juuri neuvostoliittolaisten satelliittien rakenteeseen. Samoin sen likimääräisesti arvioitu muoto, sikäli kun tästä todennäköisesti tekokuun kärkikappaleeseen kuuluneesta osasta voidaan päätellä, jatkoi ins. Jotuni.

Joka tapauksessa on selvää, että kysymyksessä on satelliitti, ihmiskäden työtä oleva kappale, kysymyksessä on työstetty metalliesine. Lisäksi satelliitin jäännöksen pinnalla on myös havaittavissa tyypillisesti samanlaisia kuumenemisen aiheuttamia jälkiseurauksia, joita on tavattu miehitettyjen avaruusalusten paluun jälkeen niiden keulaosassa olleessa lämpösuojakilvessä. Sellaisia olivat läikittäiset sulan metallin muodostamat kerrostumat ja muut samanlaiset piirteet.

Paikallista alkuperää olevasta satunnaisesti metsään joutuneesta metallikappaleesta ei myöskään voi olla kysymys, sillä se oli kuuma. Tämän osoitti se, että lumi kappaleen alla oli sulanut ja jäätynyt. Tämä oli tapahtunut maahansyöksyn hetkellä. Kaikki viittaavat edelleen siihen, että kysymyksessä on satelliitin jäännös, lisäsi ins. Jotuni.

JOKA KYMMENES USAn ASUKAS ELÄÄ SODASTA

Pentagon valtio valtiossa

New York. — USA:n puolustusministeriön maaomaisuudet ovat 27,6 miljardia eekkeriä, siis laajemmat kuin Tennesseen osavaltio ja sen vuotuinen budjetti vastaa useiden keskikokoisten maiden koko budjettia. Vuonna 1961 käytti Pentagon omiin tarpeisiin 50,7 mrd. dollaria, tänä vuonna 70 mrd. dollaria. Summa ylittää kolmanneksella kaikkien USAn suuryhtymien yhteiset tulot vuonna 1967. Monet amerikkalaiset asiantuntijat ovat sitä mieltä, etteivät sotilasmenot vähenisi siinäkään tapauksessa, että Vietnamin sota loppuisi.

76 teollisuuden alaa työskentelee Pentagonin laskuun. Vuoden alussa oli 21:llä laivanrakennusyhtiöllä Pentagonilta yhteensä 1.75 mrd. dollarin arvoiset tilaukset, samaan aikaan kun kauppa-alusten tilauksia oli vain 543 miljoonan dollarin arvosta.

Joka kymmenes työssä oleva amerikkalainen työskentelee puolustusministeriön laskuun. 5,300:n amerikkalaisen kaupungin elämä riippuu tavalla tai toisella Pentagonista. Sotilaallisten yritysten rakentaminen tai purkaminen johtaa odottamattomaan väestön kasvuun joissakin kaupungeissa ja jyrkkään laskuun toisissa.

Eikä tässä kaikki. Pentagonin tilauksista riippuu senaatin vaalien tulos ja senaattorien mielipiteet. Senaattori George Eiken (Vermontin osavaltiosta) sanoi äskettäin lehtihaastattelussa, että eräiden niiden osavaltioiden senaattorien, joissa on laajaa aseteollisuutta, on pakko kannattaa Vietnamin sotaa, tahtoivat he sitä tai eivät.

Sotilaspiirien vaikutus USA:n ulkopolitiikkaan on suunnaton. Lokakuun 5. pnä demokraattinen senaattori Eugene McCarthy (Minnesotan osavaltio) sanoi senaatissa: "Kaikki, mitä yritämme tehdä, on rajoittaa edes jotenkin Amerikan ulkopolitiikkaan valvovan aseteollisuuden valtaa".

Jouko Kuha Sao Pauloon

Suomen Urheiluliitto on valinnut Jouko Kuhan Suomen edustajaksi Sao Paulon perinteiseen uudenvuodenyön juoksuun. Kuha osallistuu tähän kilpailuun nyt jo toisen kerran.

Arja Kantola luisteli SE:n

Arja Kantola luisteli Rovaniemellä 500 metrillä uuden Suomen ennätyksen 47.6. Myös entinen ennätys oli hänen nimissään ja kirjattiin luvuin 48.1.

Maailman turuilta

VENUKSESTA "MYYTY" TONTTIMAITA

Tonttikaupat ovat aiheuttaneet vastalauseen Neuvostoliiton hallitukselle sen vuoksi, että NL sai äskettäin raketin laskeutumaan pehmeästi Venukseen. Vastalauseen esittäjät huomauttavat, että Neuvostoliitto on rikkonut yksityisten rauhaa tunkeutumalla toisten omistamille tonteille.

Miten NL on tähän hauskaan juttuun suhtautunut siitä ei ole tietoa, mutta asian kulku kokonaisuudessaan on seuraava:

Pieni amerikkalainen kaupunki Deer Park päätti elokuun 31. pnä 1965 liittää alueeseensa koko Venusplaneetan ja lisäksi 130 metrin levyisen ilmakäytävän Deer Parkista suoraan tähteen. Kaupunginjohtajan aloitteesta tällainen päätös tehtiin ja taustalla oli yritys saattaa kaupungin raha-asiat hieman parempaan kuntoon kuin mitä ne silloin olivat. Kaupungin toimesta nimittäin ruvettiin myymään tontteja halukkaille. Tynnyrinala maksoi 1—2 dollaria ja rantatontit olivat tietenkin hieman kalliimpia. Kaupunki tienasi tonttikaupoillaan yhteensä 800 dollaria ja toi hieman helpotusta tukalaan kassakriisiin. Mihinkään toimenpiteisiin sen enempää kaupunki kuin tontinostajatkaan eivät ole ryhtyneet tonttien rakentamiseksi, joten neuvostoliittolaisten oikeudet ovat varsin lailliset. Tonttihan pitää nykyisten säännösten mukaan rakentaa määräajassa, jos sellaisen hankkii hallintaansa.

Rahapulan lisäksi Deer Parkilla oli myös muita vaikeuksia, jotka se pyrki poistamaan hankkimalla Venuksen omistukseensa. Kaupunki kärsii nimittäin hyvin suuresta ahtaudesta ja laajentumismahdollisuuksia ei ollut muualle kuin ylöspäin.

Deer Park kärsii edelleenkin tilanahtaudesta.

* * *

HALVEKSITTU "LASTENHOITAJA"

ARKKIATRI on suomalainen arvonimi, joka voidaan myöntää ainoastaan yhdelle lääketieteen huomattavalle edustajalle. Arkkiatreja on siis Suomessa vain yksi, professori Arvo Ylppö, ja seuraava arkkiatri voidaan nimetä vasta sen jälkeen kun arvon nykyinen haltija on siirtynyt manan majoille.

Professori Arvo Ylppö täytti hiljattain 80 vuotta, mutta toimii edelleen varsin aktiivisesti lastenhoidon alalla sekä Suomessa että myös ulkomailla. Hänen kokemuksiaan käytetään lastenhoidossa hyväksi kaikkialla maailmassa ja hänellä on aivan yhtä tunnustettu kansainvälinen asema kuin akateemikko Alvar Aallollakin.

Arkiatri Ylppö on suuri pieni mies. Hän on syntynyt Akaalla, mutta aikanaan ei siellä päin oikein osattu arvostaa sitä työtä mitä hän teki. Siellä nimittäin kerrotaan sellaista juttuja, että kun Ylpön sisaruksista tuli puhetta, niin muiden sisarusten ansiot mainittiin kaikella kunnioituksella, mutta sensijaan Arvo Ylpös'ä huomautettiin, että hänestä on tullut vain lastenhoitaja.

Kunpa sellaisia "lastenhoitajia" olisi tällä maapalolla enemmänkin.

J—o

HYVÄÄ RUOKAA

KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON

Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua

351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua

HINTA SID. $13.50

HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.

HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.

Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

NATOn TARPEELLISUUTTA TÄHDENNETTIIN BRYSSELISSÄ

Bryssel. — "Teemme kaikkemme, jotta idälle ojentamamme käsi ei olisi suojaamaton." Nämä NATOn pääsihteerin Manlio Brosion NATOn ministerineuvoston konferenssin päätyttyä lehdistötilaisuudessa lausumat sanat ovat varsin kuvaavat konferenssin työn tuloksien kannalta.

NATOn johtajien päämääränä oli jännityksen lieventämisen politiikan asettaminen riippuvaisuuteen NATOn olemassaolosta ja sen sotilasmahdin lujittamisesta.

Avoimimmin ja selvimmin tämä tendenssi ilmeni NATOn puolustussuunnittelukomitean joulukuun 12 pnä pitämässä kokouksessa. Ranska ei ollut läsnä eikä yhdy komitean tekemiin asianomaisiin päätöksiin. Komitean jäsenet vaativat sekä sotilasliiton jatkuvaa voimassaoloa, että sen sotapotentiaalin yhä tehokkaampaa lisäämistä ja uuden strategian ja taktiikan kehittämistä. Komitean tiedonannossa todetaan, että "idän ja lännen välisten suhteiden parantamisen sekä tilanteen rauhanomaisen järjestämisen eräänä perustana Euroopassa tulee olla NATO:n sotilasmahdin ja aggression hillitsemisen kyvyn säilyttäminen".

Puolustussuunnittelukomitea päätti myös NATOn Atlantin merivoimien muodostamisesta. Näitä voimia voidaan käyttää viipymättä minkä tahansa selkkauksen tai "levottomuuden" sattuessa.

Kokouksessa hyväksytty selostus NATOn tulevista tehtävistä tähtää NATOn elvyttämiseen. Selostuksessa, joka on luonteeltaan varsin ylimalkainen, asetetaan ensimmäiselle tilalle NATOn tehtävät "tarpeellisen sotilasmahdin ja poliittisen solidaarisuuden ylläpitämiseksi hyökkäyksen torjumista varten".

Sosialististen maiden kanssa ylläpidettäviin suhteisiin nähden ilmenee ristiriitoja. USA, Saksan liittotasavalta ja Portugali vaativat NATO:n määräävän näistä suhteista, Ranskan, Tanskan ja Hollannin valtuuskunnat pitivät parempana bilateraalisia kontakteja ja yhteyksiä. Eräät NATOn jäsenmaat — Ranska, Italia ja Canada — kannattivat myös Vietnamin ongelman rauhanomaista selvittämistä.

Suomesta tiedustellaan

Hokkanen, Lauri, lähtenyt Äänekosken paperitehtaalta v. 1913. Mahdollisesti kotoisin Petäjävedeltä.

Renko, Emil, sukunimi voi olla Renkonen. Lähtenyt Sudburyyn edellisen kanssa samoihin aikoihin.

Korhonen, Aatto, v. 1913 Sudburyyn.

Kainulainen, Emil.

Hillman, Aini, o.s. Hänninen, kotoisin Äänekoskelta, asuinpaikka Langley, B.C., Canada.

Yllämainittuja henkilöitä tai henkilöitä, jotka heistä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan os. Mariankatu 8, Helsinki 17, Finland.

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pienille paperilapuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalaismiljöötä, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juonitaines ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA

Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla

1742 PARIS ST. SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-

EXPERTIT

• ÖLJYPOLTTIMOITA •

Kustannusarviot vapaasti!

Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.

PUHELIN 674-0797

184 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED

HAUTAUSTOIMISTO

Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.

AMBULANSSI-PALVELUS

24 TUNTIA VUOROKAUDESSA

PUHELIN 673-9595

62 Eyre St., Spruce kadun kulm.

SUDBURY

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.

20 Lorne St. Puh. 675-5611

LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN

NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kevätkauden ohjelman suunnittelukokous pidetään Finnish haalilla keskiviikkona, tammikuun 3 pnä, kello 7 illalla. Johtokunnan ja eri toimikuntien edustajat saapukaa runsaslukuisina tähän kokoukseen.

Vuosikokousta valmistava kokous pidetään tammik. 14 pnä kello 2 ip. Sitä ennen nautitaan miesten valmistama mojakkapäivällinen.

Finnish haalin kirjasto on suljettu joulu- ja uudenvuoden päivän välisenä keskiviikkona, eli jouluk. 27 p. Hankkikaa siis lukemista vuodenvaihteen pyhiksi ennen joulua, eli jouluk. 20 pnä.

Työn Puiston sauna on auki tavalliseen tapaan, paitsi joulu ja uudenvuoden aattojen johdosta se on auki sunnuntaina 24 ja 31 pnä kello 9 aamulla 3 iltapäivällä.

Uuden vuoden vastaanottotanssit Wanupin haalilla jouluk. 31 pnä. Tanssit alkaa kello 10 illalla. Sisäänpääsy $3.50 ja siihen sisältyy voileipä- ja kahvitarjoilu. Tervetuloa!

TILATKAA VAPAUS

Siion Seurakunta

33 Lorne St. S. Sudbury

KOKOUKSET

Torstai, 7.30 Raamattutunti

Sunnunt. 10 Pyhäkoulu

10 Aamukokous

7 Herätyskokous

Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.

TERVETULOA!

FRANK R. BLOCK, R.O.

OPTOMETRISTI

Puh. konttori 674-4914

kotiin 673-0705

65 ELM STREET EAST SUDBURY, ONT.

VASTAANOTTO ESPANOLASSA

Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Yhteinen Kalevala juhla helmik. 25 pnä Sampo-haalilla

Sudburyn suomalaisten yhteinen Kalevala-juhla on Sampo haalilla sunnuntaina, helmikuun 25 päivänä alkaen kello 2 ip.

Yhteisen juhlakomitean kokous oli Sampo haalilla maanantaina, joulukuun 18 päivänä ja siellä hahmoteltiin jo toivorikkain mielin monipuolinen ja todella arvokas ohjelmisto tähän Kalevala-juhlaan.

Kun osa ohjelmasta on vielä "kysynnän" varassa niin sen yksityiskohdista ei voida vielä puhua. Mutta suunnitelma näyttää hyvältä ja ohjelmakomitea luottaa vakaasti pyydetyn ohjelman saantiin.

Myös toivotaan, että mainittu päivä, helmikuun 25 päivä pidetään "avoinna" tätä ensimmäistä yhteistä Kalevala-juhlaa varten.

SOTAVAMMAISILLE 15% ELÄKEKOROTUS

Hallituksen tiedonannon mukaan korotus astuu voimaan tammikuun 1 pnä 1968

Ottawa. — Canadan liittohallitus antoi keskiviikkona Canadan sotavammaisille sekä sodassa kaatuneiden omaisille huomattavan joululahjan", tiedoittamalla, että veteraanien eläkettä korotetaan 15-prosenttisesti tammikuun 1 päivästä lukien 1968.

Tiedon tästä eläkekorotuksesta antoi alahuoneen istunnossa veteraanien asiain ministeri Roger Teillet.

Tämä tuiki tärkeä "joululahja" tulee maksamaan canadalaisille veronmaksajille $37.5 miljoonaa selitti mr. Teillet, sisältyen tähän koko tulevan talousvuoden meno $30 milj. ja $7 miljoonan meno tältä vuodelta.

Canadan veteraanit ovat joutuneet inflaatiokierroksen uhreiksi menettäen huomattavan osan pysyvistä tuloistaan. Mr. Teillet sanoi, että eläkekorotus annetaan myös leskille ja veteraanien lapsille.

Sataprosenttinen sotavammainen saa nyt $2,760 eläkkeen vuodessa. Sen lisäksi hän saa vaimolleen $768 vuodessa ja $624 vuodessa kahta huollettavaa lasta kohti.

Täten 100-prosenttinen sotavammainen, jolla on huollettavana vaimo ja kaksi lasta, ja saa $4,152 eläkkeen, tulee korotuksen perusteella saamaan $622.80 lisää.

NDP:n edustaja Stanley Knowles (Winnipeg North Centre) halusi tietää, miksi ei veteraanien eläkekorotusrahamäärää sisällytetä jokin aika sitten julkaistuun minibudjettiin, että veteraanien asema olisi parantunut heti. Tähän kysymykseen ei annettu vastausta.

70 vuorokautta suljetussa kammiossa

Moskova. — Kolme neuvostoliittolaista koehenkilöä on viettänyt 70 päivää ahtaassa, epämukavassa ja eristetyssä huoneessa osoittaen, että ihminen voi elää ja työskennellä kauan sellaisissa olosuhteissa. Tiedemiehet halusivat saada tieteellisen selvityksen ihmisen reaktioista suljetussa tilassa, jollainen on esimerkiksi sukelluspallo.

Koehenkilöt lääkäri Stanislav Bugrov, insinööri Leonard Smiritshevski ja lehtimies Jevgeni Tereshtshenko alistettiin lääkärintarkastukseen ja psykologisiin kokeisiin ennen kuin heidät suljettiin kammioon. Koehenkilöiden ruumiiseen asetettiin erilaisia lääketieteellisiä mittareita. Ruokavalio koostui kuivatusta lihasta, piimästä, säilykkeistä ja tiivisteistä.

Koehenkilöt harjoittelivat joka päivä polkulaitteella ja voimailutuolilla. Siitä huolimatta heidän lihaksistonsa surkastui osittain ja havaittiin myös psyykkisiä muutoksia. Kolmen viikon jälkeen Vladimir Terehtshenko oli kirjoittanut muistikirjaansa: "Päivystys, ruokailu, lääkärintarkastus ja uni. Elämämme on jäykistynyt eräänlaiseen kuumeiseen monotoniseen rytmiin, vapaa-aikaa ei juuri jää. Kuitenkin alkaa jo tuntua uupumus. Stanislav on laihtunut ja hänelle on kasvanut parransänki. Silmien alle on ilmestynyt renkaat. Leonardin silmät ovat tulleet punaisiksi ja levottomiksi. En pääse eroon ajatuksesta, että meidän pikku huoneessamme pääsee jo takin kitkerää sumua, joka hitaasti myrkyttää aivot, sen vuoksi emme voi sietää toisiamme."

Sitten koehenkilöille sallittiin vapaa elämänjärjestys — heidän ei tarvinnut työskennellä, he voivat esimerkiksi vain lukea tai pelata shakkia. Sellainen järjestys oli vielä vaikeampi. Päivät näyttivät kuluvan hitaammin ja hermojännitys kasvoi. Uni muuttui levottomaksi ja ilmeni harha-aistimuksia. Unessa he kuulivat musiikkia, laulua ja lentokoneiden melua. Kaikille kolmelle nämä 70 päivää olivat suuri tahdon ja luonteen koettelemus, sanoi kokeen johtaja Vlimir Smirnov. Kukaan ei valittanut tai poikennut ohjelmasta. Koe antoi runsaan lääketieteellisen ja biologisen aineiston, jota parhaillaan tutkitaan.

Olis viisast järkki, mutt o niin liia hiuka.

Uudenkaupungin seutu.

KAUNEIMMAT KUKAT

edesmenneiden toveriemme

SENJA JA EINAR KANKAAN

MUISTOLLE

Heidän työtään ja muistoaan kunnioittaen

Maiju Majander

Alina ja Wm. Eklund

Ida ja Oscar Männistö

Siiri ja Kalle Sillanpää

Mary Saari

Impi ja Frank Tommila

Senja ja Edwin Suksi

SUDBURY ONTARIO

+

Jackson & Barnard

HAUTAUSTOIMISTO

Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury

APU LEHDEN

IRTONUMEROITA SAATAVANA

No. 17:sta — 36:teen

IRTONUMERON HINTA 55¢

postitse lähetettynä Hinta 65c

Tilatkaa osoitteella.

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

KAIKKIEN ASIAKKAIDEN HUOMIOON!

Täten ilmoitamme kaikille asiakkaillemme, että liikkeemme

KONTTORI JA KIRJAKAUPPA OVAT SULJETTUNA

Joulu- ja tapaninpäivänä, jouluk. 25 ja 26 pnä

Vapaus ei ilmesty joulukuun 26 pnä

Samoin on liikkeemme suljettuna

Uuden vuoden — tammik. 1 pnä

PARHAIN VUODENAJAN TERVEHDYKSIN!

Vapaus Publishing Company Ltd.

100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONT.

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittava romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat hairahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:

AINOA RAKKAANI

230 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!

K. S. Stanislavski:

Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa

447 SIVUA

HINTA NID. $2.60

K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".

Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing COMPANY LIMITED

P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

KAUNEIMMAT KUKAT

edesmenneiden asiamiestemme

ARMAS LAINEEN

(McKerrow, Ont.)

ALINA MÄENPÄÄN

(Val d'Or, Que.)

JA

SENJA KANKAAN

(Mattawa, Ont.)

MUISTOLLE

Heidän arvokasta työtään ja muistoaan kunnioittaen

Vapaus Publishing Company Ltd.

SUDBURY ONTARIO

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Alku aina hankalaa

Hiljattain kerrottiin uutisissa kuinka eräs italialainen siirtolaistyttö oli nauttinut pesusoodaa luullen sitä ruokasoodaksi. Kovia tuskia kärsittyään tyttö kuoli.

Monelle kauan maassa olleelle ja etenkin täällä syntyneelle, ei tule mieleenkään, että uudelle tulokkaalle kaikki on vierasta. Yksinpä ruokakin on kaupoissa tarjolla sellaisissa pakkauksissa, että kieltä tuntemattoman on vaikea ostaa sitä mitä haluaisi. Lisäksi kaupoissa on tarjolla myrkyllisiä siivous- ja hyönteisten karkoittamisaineita suihkupulloissa, mutta niinhän vatkattua kermaakin on!

Edellämainittua tapausta muistellessa, on sooda nimitys melko tunnettu ja se kirjoitetaankin samalla tavalla, mutta eroituksena vaan on, että sitä on siivous- ja muihin tarkoituksiin sopivaa samoin kuin leipomiseen ja sellaisenaankin otettavaan, kuten moni ruoansulatushäiriöitä kärsivä vaivaansa sitä nauttii. Toinen tällainen vaaranalainen aine on öljyt. Niitä on kauneus- ja koneöljyistä aina ruokaöljyyn asti ja nykyisin monissa ruoanvalmistusohjelssa kehoitetaan käyttämään öljyä — siis ruokasellaista.

Ei ole vielä pitkää aikaa siitä kun eräs uusi siirtolainen valitti, että täällä on ovien avaaminenkin toisenlaista kuin mihin hän oli tottunut. Suomessa hän ei ollut nähnyt missään ovissa käytössä sellaista peukalonpidintä, johon täällä on painettava melkein jokaisessa ovessa sisään tai ulos päästäkseen. Sama henkilö osti kerran monta kannullista vauvanruokaa, vaan sen takia kun ei eroittanut sitä aikuisten käyttämästä ruoasta — kielivaikeuden takia.

Teemme suuren palveluksen kansaihmisillemme kun suhtaudumme heihin ymmärtävästi, vaikka asialla olisi naurettavatkin puolensa.

Karpaloiden aikana

Karpalot, eli cranberryt kuuluvat täällä eroittamattomasti jouluun. Nyt kun marjoja saa edullisesti, niitä voi ostaa vaikkapa vastaisen varalle. Niitä voi säilyttää sellaisenaan muovipussissa jäädyttäjässä ja käyttää tarpeen mukaan. Karpaloita ruokaan käyttäessä niiden paloitteleminen käy parhaiten jäätyneenä veitsellä leikaten.

Karpalohilloa saa kaupasta valmiina kannutettuna, mutta sen voi myös valmistaa kotona seuraavan ohjeen mukaan:

Pauna, eli neljä kupillista kokonaisia karpaloita pestään ja valutetaan niistä vesi. Tehdään siirappi käyttämällä siihen 2 kkp. valkoista sokeria ja 2 kkp kiehuvaa vettä. Sokerin lisäyksen jälkeen veden annetaan kiehua 3-5 min. Karpalot lisätään ja seoksen annetaan ilman kantta kiehua hämmentämättä siksi kunnes marjoista kuori puksahtaa halki, eli noin 5 min. Seoksen annetaan jäähtyä ja se säilytetään jääkaapissa. Tästä seoksesta tulee noin kuartin annos.

Karpaloita voi rusinan tavoin lisätä jälkiruokiin ja leivonnaisiin. Seuraava myös jälkiruokaohje:

CRANBERRY CRUNCH

1 kkp valk. sokeria
1 rkl cornstarch (perunaj.)
½ kkp vettä
1 tl vaniljaa (vanilla)
2 kkp tuoreita karpaloita (cranberry)
½ kkp kivettömiä rus.
1 kkp kauraryynejä (rolled oats)
1 kkp ilmavasti pakattua rusk. sokeria
½ kkp vehnäjauhoja
⅓ kkp voita

Kattilaan sekoitetaan kuusi ensiksi lueteltua ainetta. Keskinkertaisella lämmöllä saatetaan se kiehumaan n. 5 min. ja sitten otetaan jäähtymään. Jauhot, ruskea sokeri ja kauraryynit sekoitetaan keskenään. Voi paloitellaan murusina joukkoon. Tätä sekoitusta laitetaan puolet 8x8 suuruiseen pannuun, marjaseos sen päälle ja viimeksi toinen puoli kauraryyniseoksesta. Paistetaan 350 F-asteisessa uunissa 30-45 min., eli kunnes se on kypsää.

Tätä jälkiruokaa sopii tarjoilla jäätelön (vanilla ice creamin) kanssa joko lämpimänä tai kylmänä.

Pieniä neuvoja

Eräs lehtemme ystävä on lähettänyt seuraavia neuvoja:

Jos voi on suolaista tai muuten kitkerää, pidetään se huoneen lämmössä kunnes pehmenee. Sitten voi pestään maidolla ja monta kertaa kylmällä vedellä, niin siitä tulee aivan tuoreen makuista.

Jos vetoketju ei kulje hyvin, on sitä hyvä sivellä koneöljyllä tai kynttilän talilla. Silitysraudan pohja tulee myös liukkaaksi kynttilällä hankaamalla.

Juuri katkaistujen ruusujen varsien päät on hyvä poltta tulitikulla ja sitten vasta asettaa kukat kylmään veteen. Näin menetellen ruusut säilyvät kaksi viikkoa tuoreina.

Pahakaan reumatismi ei jäykistytä, jos voimistelee joka päivä vähintään viisi minuuttia.

Miehen paidasta on hyvä silittää ensin kaulus. Siitä kiinni pitäen voi paidan silittää muualtakin ja silitetty osa ei rypisty.

Kun pesee ulkoikkunat pelkällä kylmällä vedellä, tulevat ne kirkkaiksi.

Pullataikina ei noustessaan kuohu kun astian reunat sivellään voilla tai muulla rasvalla.

Kiitos ylläolevien neuvojen lähettäjälle.

Solmio

Sekin on seksikäs englantilaisen tutkimuksen mukaan. Solmio ratkaisee, pitääkö nainen miehestä vai ei. Nainen katsoo miehen tavattuaan ensiksi tätä silmiin ja sen jälkeen katse siirtyykin jo solmioon. Jos hän pitää solmiosta, hän kiinnostuu myös miehestä. Mutta jos solmio on kammottava, hirulaismainen tai räikeä, mielenkiinto sammuu sekä solmioon että mieheen.

Tutkimus ei kuitenkaan vaikuta erittäin luotettavalta. Sen ovat nimittäin tilanneet solmiotehtailijat, jotka tietenkin ovat vaatineet tutkimuksen tuloksilta myös kaupallista arvoa. Ja tuollaisena sillä tutkimuksella varmaankin on heille merkitystä. Kaikki vähemmän seksikkäät miehet kiiruhtivat nyt ostamaan sellaisen solmion, mikä herättää naisten mielenkiinnon. Ilmeisesti solmiokauppiaat ovat löytäneet tarjolle juuri nyt ne oikeat lajikkeet, jotka pitää vaihtaa entisten epäonnistuneiden tilalle.

Ensimmäinen miehille

Montrealissa on avattu hiljattain kauneussalonki vain miehiä varten. Se on siellä ensimmäinen tämänlaatuinen yritys, joten ei vielä tiedetä kertoa kuinka se menestyy.

Vuoden jäsenyydestä joutuu maksamaan $175 ja luonnollisesti siihen lisäksi juomarahat, jolla kiireellinen miesasiakas voi muutaman tunnin ajan uhrauksellaan saada 27 eri hoitoa, johon kuuluu mm. kynsien- ja tukanhoitoa, kaljun päänahan hierontaa ja kenkien kiilloitusta.

KAUNEIMMAT KUKAT hyvän tuttavamme —

KRISTIAN WIIDAN

Muistolle

IMPI JA FRANK TOMMILA

Sudbury Ontario

ROMAANI

FRANCOISE SAGAN:

Pidättekö Brahmsista

130 sivua - Hinta sid. $1.25

Francoise Saganin pariisilaisromaani on maailmankuulun kirjailijattaren ennakkoluulotonta kynänjälkeä. Pariisi on tämän ranskalaisen kolmiodraaman taustana: Pariisin kadut, pehmeävarjoiset bulevardit, suurkaupungin yöelämä syksy, talvi ja kevät.

Tilatkaa osoitteella;

Vapaus Publishing Company Limited

BOX 69 SUDBURY, ONT.

Kauneimmat

KUKAT

edesmenneen hyvän tuttavamme

Kristian Wiidan

MUISTOLLE

Viljo ja Kauno Hietikko

Telle ja Tyko Mäenpää

Senja ja Eino Mackie

Eugene, Maiju ja Evert Mäenpää